

ArchXAI – AI-enhanced Cross-Border Archives

Using AI to unlock the past

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

ArchXAI

Project funding & basic info

- Co-funded by the European Union - Interreg Central Baltic Programme
- PO7, improving public services and solutions for citizens
- Total budget: 2,922,830.80€
- Co-funding rate: 80%
- Timeline: 36-months, from 1 June 2025 to 31 May 2028
- Partners: NAE, NAF, NAL, Xamk

Why ArchXAI project?

- **Challenges in accessing archives**
 - Historical archives
 - handwritten, fragile, not digitised → difficult and time-consuming access
- **Pressure on archivists**
 - Rising workloads
 - Balancing between preservation and search tasks → Causes delays and inefficiencies.
- **AI-Driven archival solutions**
 - AI for automated text recognition, indexing, and smart AI assisted toolset to modernize archival services.
- **Benefits of ArchXAI**
 - Faster and more accurate user access.

Fundamentals

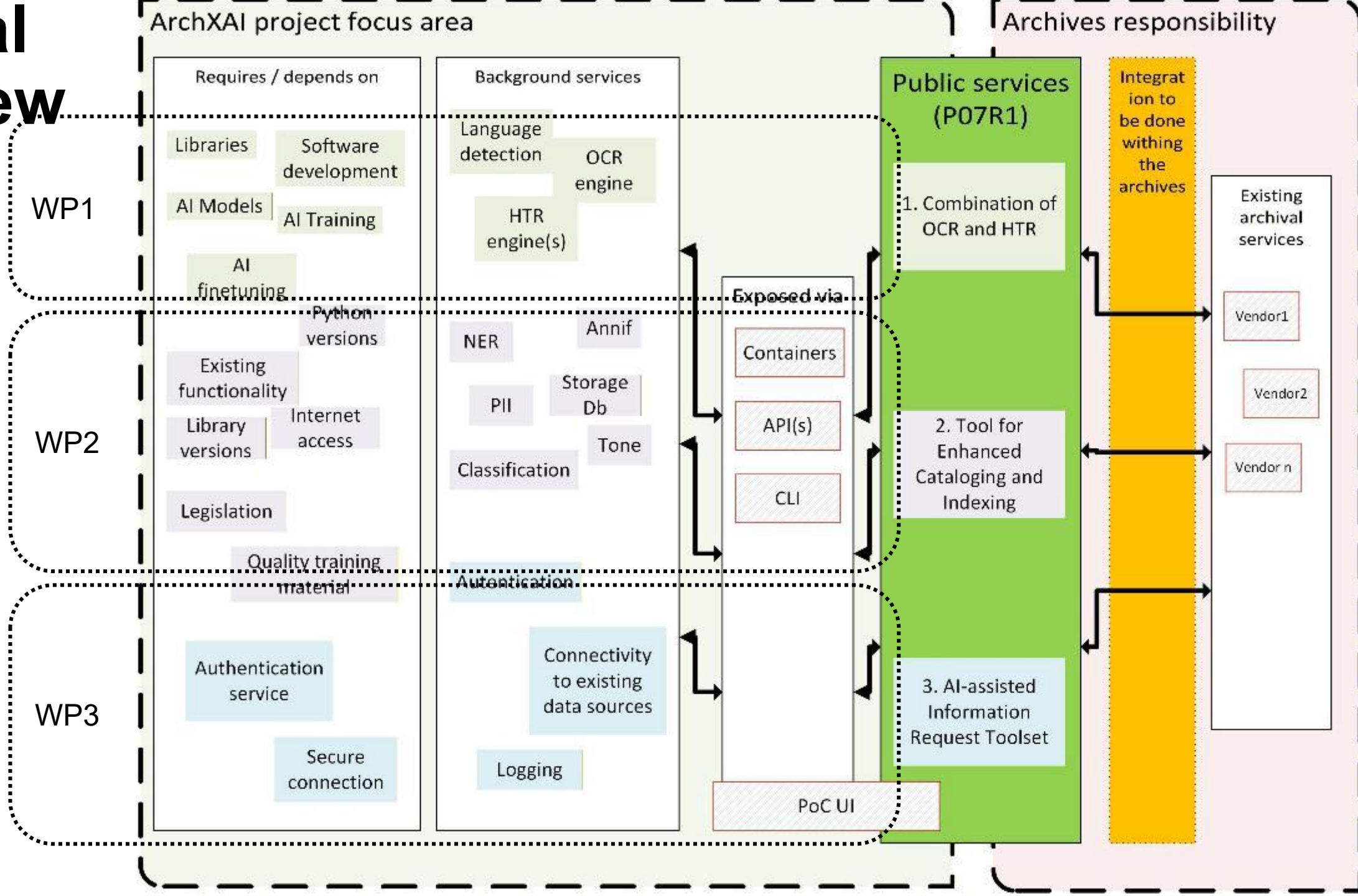
- **Cross-Border Historical Access**
 - The project digitizes Baltic heritage, enabling cross-border access to shared historical records.
- **Inclusive Research and Learning**
 - empowers historians, students, genealogists, and citizens to explore history with ease.
- **Preserving Cultural Heritage**
 - The project preserves valuable cultural knowledge while bridging past and digital futures responsibly.

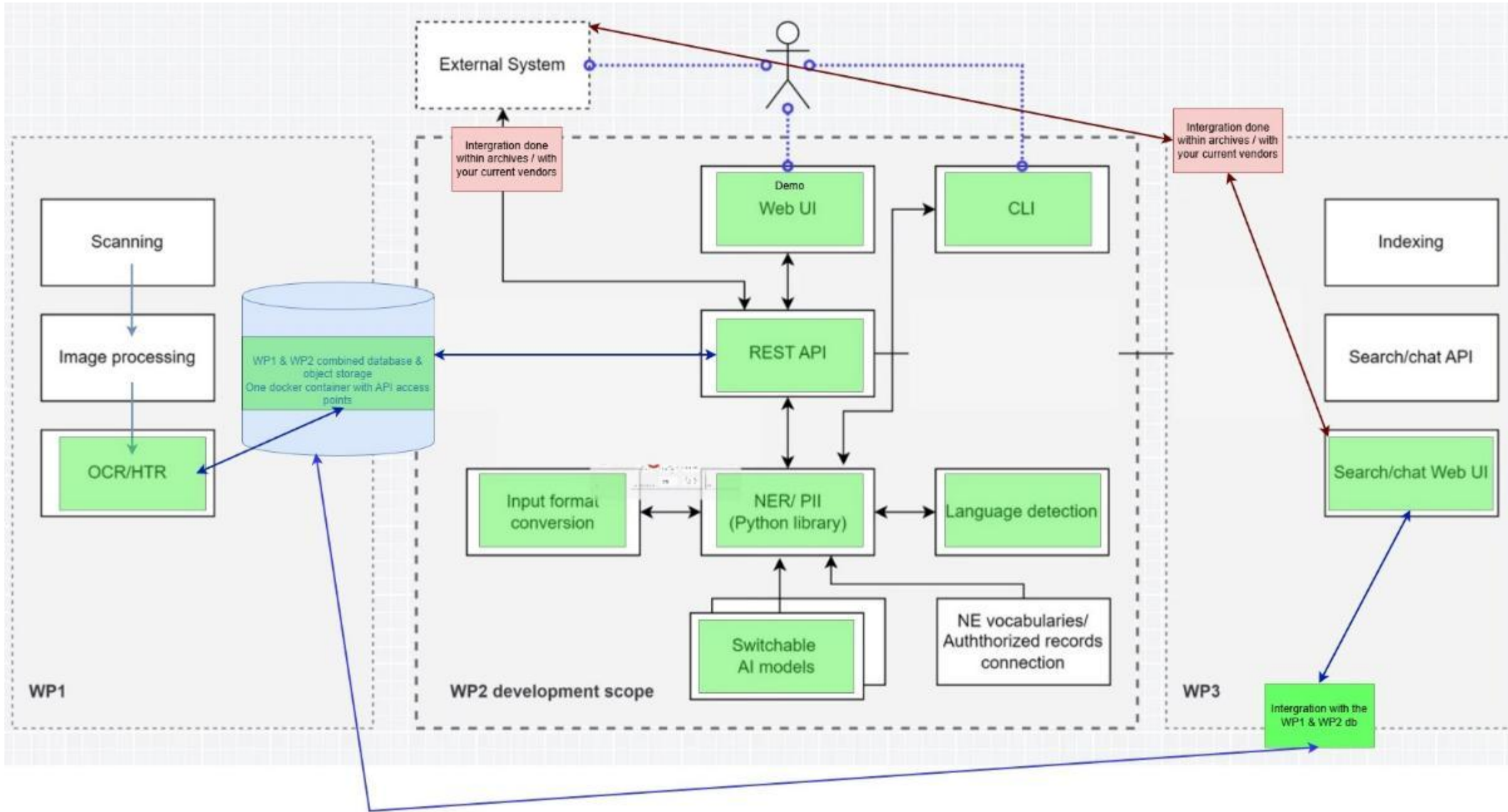
Three WPs

- **WP1: Analog to Digital Conversion**
 - Converts archival materials into high-quality digital images
 - Uses annotated material while training HTR (+OCR if needed) AI models
 - Trained models utilized in recognition process
- **WP2: AI-based Cataloguing and indexing**
 - Extracts general and sensite metadata, names, dates, places, tone, etc. to create rich metadata storage attached to document → Can be harvested/transferred/imported into existing archival systems.
- **WP3 AI-assisted Information Requests**
 - Design and implements intuitive "AI helper for archives" which enable faster and more accurate information retrieval for archivists and general public.

General overview

A bit technical overview

Digitization & HTR & OCR (WP1)

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

ArchXAI

Digitising the collections

- **Coordinated Digitization Plan**

- A shared plan ensures consistent quality and prioritizes historically relevant cross-border materials for digitization.

- **Hand picked materials**

- Common aspect, all should contain old hand writing with project languages + german, russian and swedish
- Digitization & annotation

- **Dynamic training material generation**

- → Fuel for the AI training & accessible collections

Teaching AI to Read Handwriting

- **Accurate Handwriting Recognition**

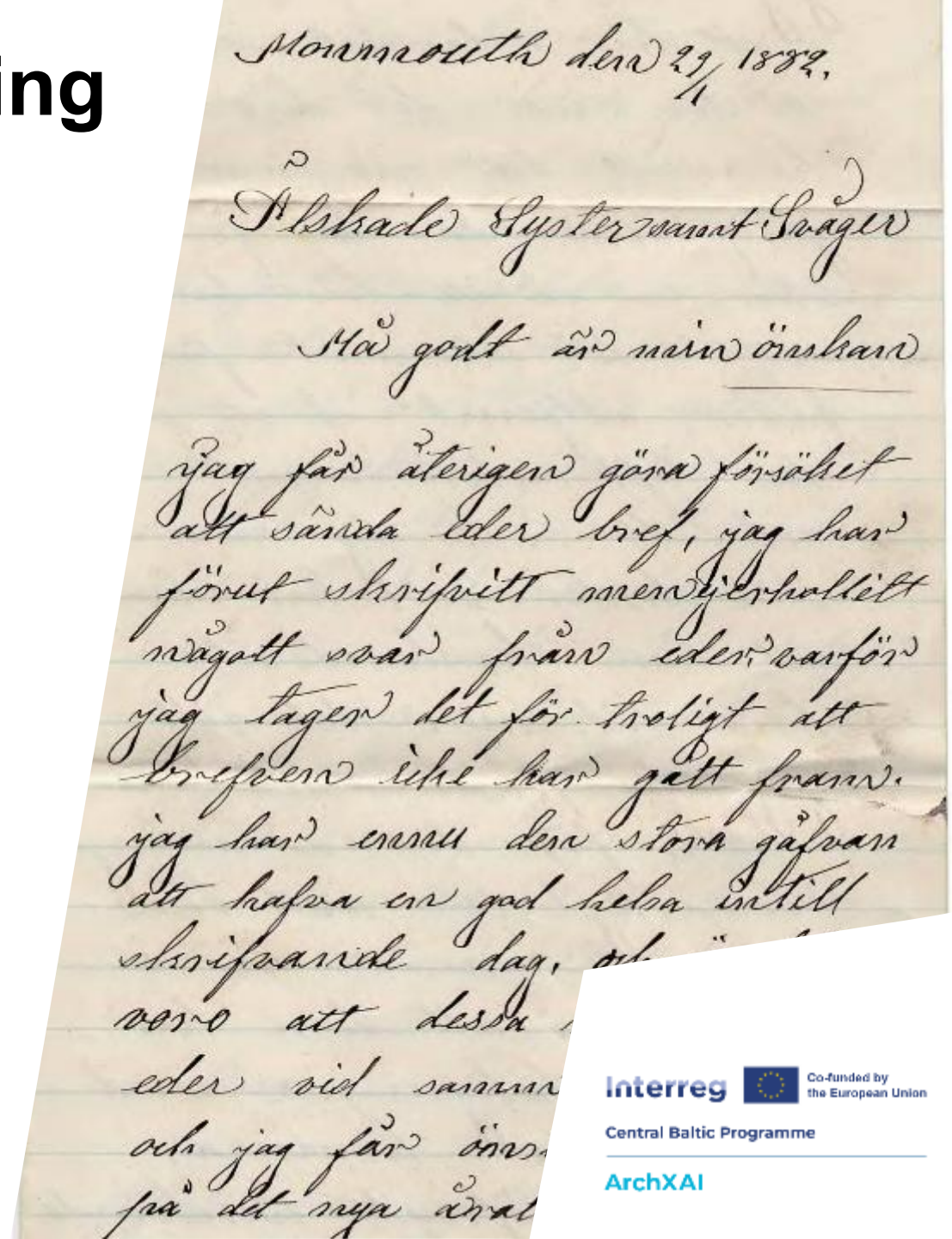
- AI models achieve low character error rates across Estonian, Latvian, and Cyrillic scripts, reducing manual corrections.

- **Use of Synthetic Data**

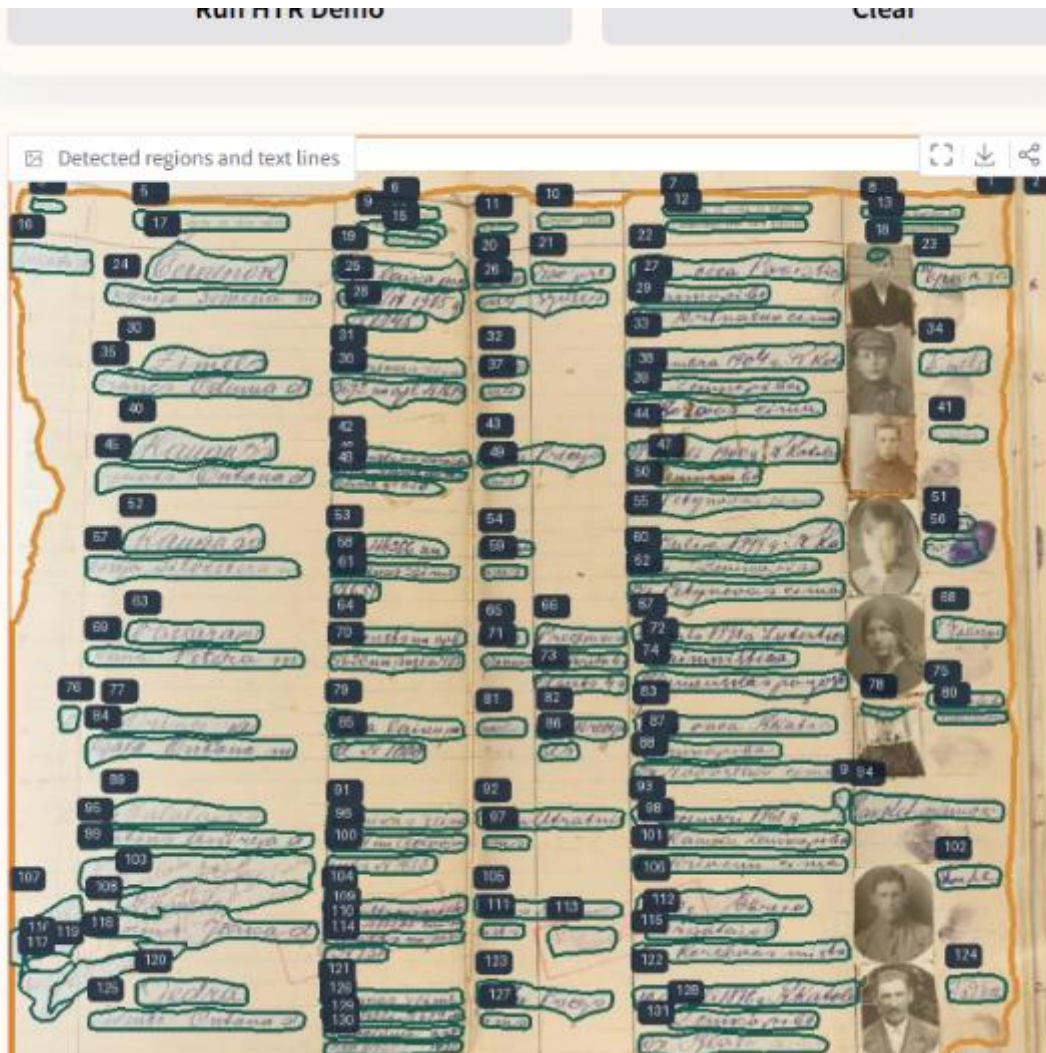
- Synthetic handwriting samples supplement real data, enabling faster learning and better generalization across styles.

- **Open Science Demonstrations**

- Early models are publicly demonstrated to encourage feedback, transparency, and collaboration among researchers and professionals.

Teaser

Transcript

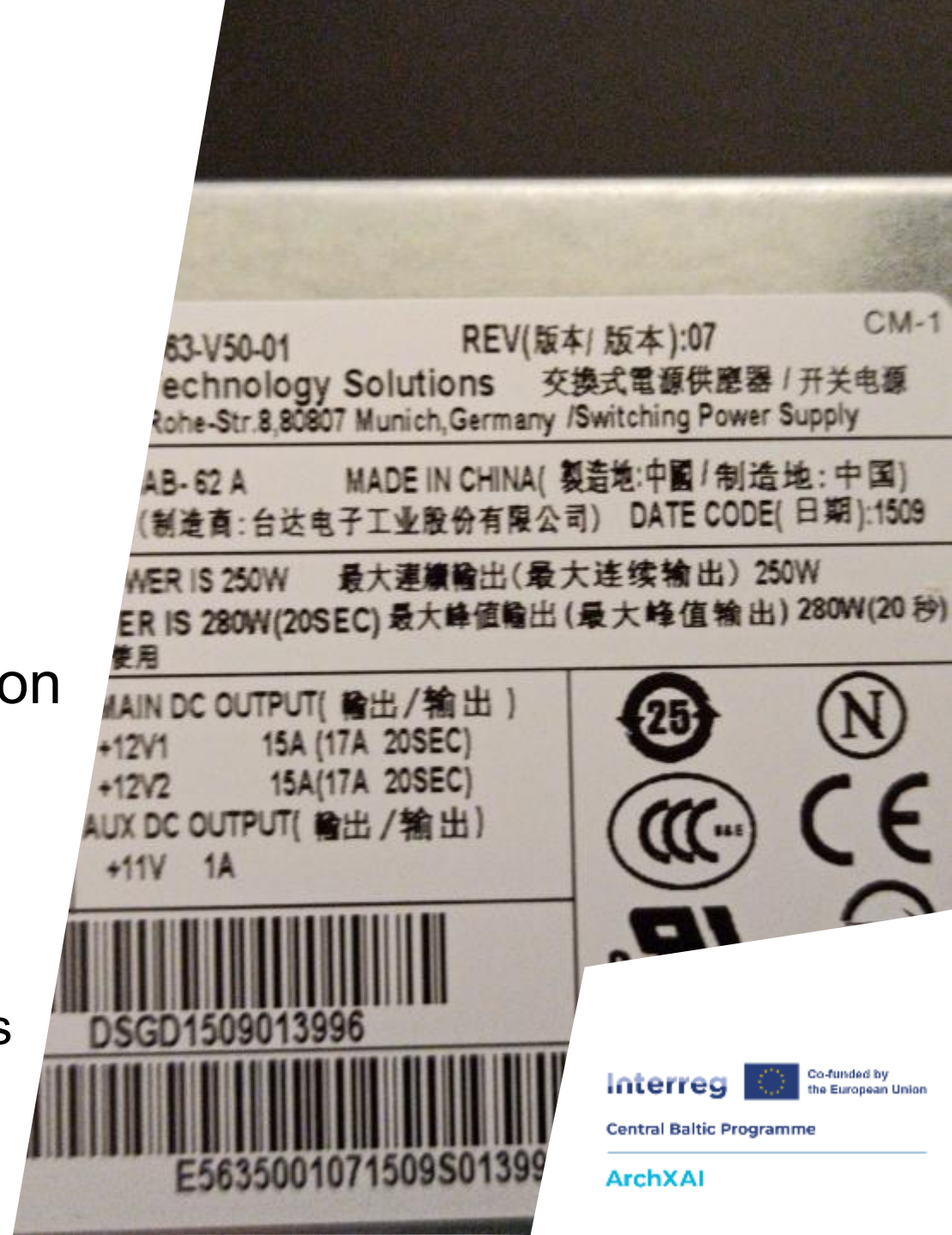
10. Ģimenes sīslars
11. Dzimis
12. 4) ariekšbas pret kara klausību
13. pirsā nuspeedums
14. Jauns pils
15. Jaunis pāri
16. Augusta 10
17. Ģermenok
18. izsniegt manam brālim Tichvinskis Jānim Nikolaja d.
19. Caralaika par
20. Schasku
21. Nav pre-
22. 24 g. vēca Parciztici
23. Uzmanism
24. Iksenija Šemena m.
25. nu 18/17 1915 g
26. ams spuses
27. Zemkopība
28. Neras.
29. Oz Driņašku cimā
30. Zimels
31. Metrikas ceīņu
32. Irwas
33. (Eembra 1904 g. R. Kato

Models

- https://huggingface.co/Kansallisarkisto/rfdetr_textline_textregi_on_detection_model (Segmentation)
- <https://huggingface.co/Kansallisarkisto/latvian-large-handwritten> (Latvia)
- <https://huggingface.co/Kansallisarkisto/estonian-large-handwritten> (Estonia)
- <https://huggingface.co/Kansallisarkisto/multicentury-htr-model> (Finnish & Swedish)
- <https://huggingface.co/Kansallisarkisto/cyrillic-large-handwritten> (Cyrillic)
 - Not included in demo but model is available already

OCR with basic Paddle OCR

- Enhancements later if required
- Converts images of printed text into machine-readable form
- Intention: To get accurate text representation for latter analysis
- Stored into Db
 - Can be used to retrieve needed data in various formats

Teaser

ArchXAI TEST OCR + NER Demo

OCR → NER pipeline

OCR NER

OCR extracted text

CM-1
83-V50-01
REV():07
echnology
Solutions
Rohe-Str.8,80807 Munich, Germany /Switching Power Supply
AB-62 A
MADE IN CHINA(
(:7I)
DATE CODE():1509
WER IS 250W
)250
ERIS280W(20SC))280W(20
EB
25
N
MAINDCOUTPUT/
+12V1
15A (17A 20SEC)
+12V2
15A(17A 20SEC)

OCR Performance

OCR time: 3.482 s

Run OCR

Indexer (WP2)

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

ArchXAI

Main metadata

Metadata_General	
gen_meta_id	PK SERIAL
document_id	INTEGER
category	VARCHAR(100)
metadata_json	JSONB
metadata_sha256	CHAR(64)
indexer_version	VARCHAR(100)
created_at	TIMESTAMP

Uploaded image

Pictures	
picture_id	PK SERIAL
document_id	FK Documents
sha256_hash	CHAR(64)
file_path	TEXT
archive_origin	VARCHAR(50)
collection_type	VARCHAR(100)
digitized_at	TIMESTAMP

OCR / HTR or born digital

Texts	
text_id	PK SERIAL
document_id	FK Documents
picture_id	FK Pictures
raw_text	TEXT
raw_text_sha256	CHAR(64)
confidence_score	REAL
language_code	VARCHAR(10)
model_version	VARCHAR(100)
text_origin	VARCHAR(50)
processed_at	TIMESTAMP

"Parent" table

Documents	
document_id	PK SERIAL
document_type	VARCHAR(50)
created_at	TIMESTAMP

NER data

NER data	
entity_id	PK SERIAL
text_id	FK Texts
entity_type	VARCHAR(50)
entity_value	TEXT
start_char	INTEGER
end_char	INTEGER
confidence_score	REAL
created_at	TIMESTAMP

PII data

PII data	
pii_id	PK SERIAL
text_id	FK Texts
pii_type	VARCHAR(100)
pii_value	TEXT
start_char	INTEGER
end_char	INTEGER
detection_method	VARCHAR(100)
is_confirmed	BOOLEAN
created_at	TIMESTAMP

Tone data

Sentiment Analysis	
sentiment_id	PK SERIAL
text_id	FK Texts
label	VARCHAR(20)
score	REAL
model_version	VARCHAR(100)
created_at	TIMESTAMP

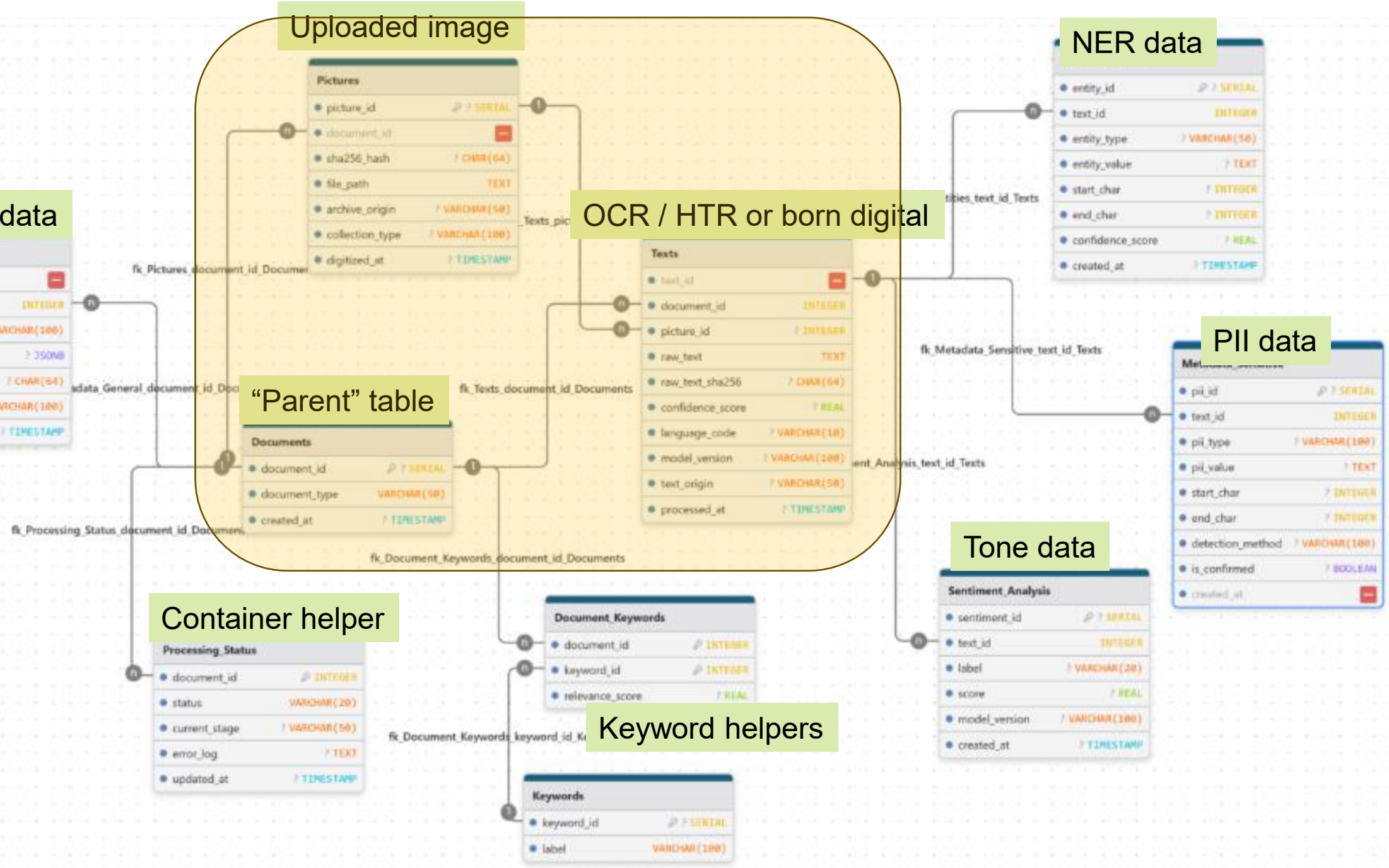
Container helper

Processing_Status	
document_id	FK Documents
status	VARCHAR(20)
current_stage	VARCHAR(50)
error_log	TEXT
updated_at	TIMESTAMP

Keyword helpers

Document Keywords	
document_id	FK Documents
keyword_id	FK Keywords
relevance_score	REAL

Keywords	
keyword_id	PK SERIAL
label	VARCHAR(100)

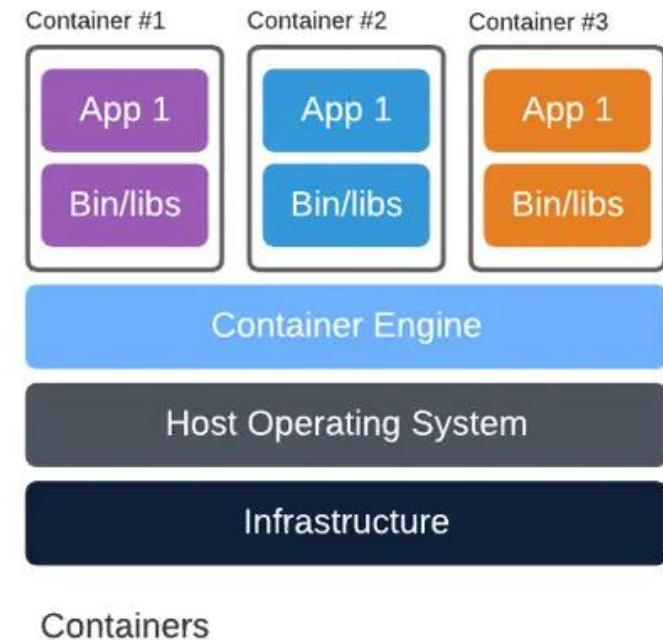
Planned functionalities

Model	mean precision	mean recall	mean f1	mean LOC precision	mean LOC recall	mean LOC f1	mean DRG precision	mean DRG recall	mean DRG f1
pierre-tassel/rapido-ner-entity	0.547	0.549	0.548	0.478	0.217	0.298	0.540	0.612	0.575
51la5/roberta-large-NER	0.397	0.669	0.455	0.615	0.632	0.613	0.511	0.580	0.544
Davlan/distilbert-base-multilingual-cased-ner-hrl	0.480	0.546	0.503	0.577	0.644	0.605	0.411	0.383	0.395
nicolauduran45/affilgood-ner-multilingual-v2	0.177	0.218	0.195	0.269	0.264	0.259	0.123	0.206	0.115

timestamp	model	dataset	sentence	prec	recall	f1	skipped_r	truncated_misall	param_count	param_by
12/2/2025 11:19	pierre-tassel/rapido-ner-entity	Latvian-food-NE	744	0.1528	0.609865	0.244385	0	0	305773639	122309455
12/2/2025 11:19	51la5/roberta-large-NER	Latvian-food-NE	744	0.195	0.730942	0.307838	0	0	558849032	223539611
12/2/2025 11:19	Davlan/distilbert-base-multilingual-cased-ner-hrl	Latvian-food-NE	744	0.386	0.569507	0.460145	0	0	134741001	53896400
12/2/2025 11:20	nicolauduran45/affilgood-ner-multilingual-v2	Latvian-food-NE	744	0.1313	0.174889	0.15	0	0	277466129	110986451

timestamp	model	dataset	sentence	prec	recall	f1	skipped_r	truncated_misall	param_count	param_by
12/10/2025 8:39	pierre-tassel/rapido-ner-entity	data/multileg_l	3120	0.5467	0.54911	0.547909	0	0	305773639	122309455
12/10/2025 8:40	51la5/roberta-large-NER	data/multileg_l	3120	0.5989	0.606629	0.602736	0	0	558849032	223539611
12/10/2025 8:41	Davlan/distilbert-base-multilingual-cased-ner-hrl	data/multileg_l	3120	0.5735	0.522312	0.546708	0	11	134741001	53896400
12/10/2025 8:41	nicolauduran45/affilgood-ner-multilingual-v2	data/multileg_l	3120	0.2231	0.260297	0.240243	0	0	277466129	110986451

- Containerized solution
- NER& PII
 - https://huggingface.co/spaces/presidio/presidio_demo
- Tone / Sentiment analysis
 - ~10 different models evaluated
- Document classification
- Metadata extraction
 - With Annif for Finnish, Swedish and English
 - Possibility to train for other languages
 - <https://annif.org/>
- These all will write into database
 - There will be an API for retrieving the db content

Input Text

Ceļš uz mācībām latviešu valodā

2004. gads – Latvijas vēsturē viens no izteiksmīgākajiem gadiem, ja runā par valsts pārvaldes virzītu politiku, lai mazākumtautību skolās mācības notiktu ne tikai krievu, bet arī latviešu valodā. Tobrīd galvenais reformu varonis – izglītības ministrs Kārlis Šadurskis, pati reforma, ka vidusskolas posmā mācībām latviski jābūt ne mazāk kā 60 % apjomā, bet pretim teju sacelšanās: ministrs tiek saukts par Melno Kārli, galvenais protestētāju sauklis – "Rokas nost no krievu skolām".

Tobrīd mazākumtautību skolu Latvijā bija daudz, sevišķi lielajās pilsētās – krievu valodā mācījās aptuveni trešā daļa no teju 300 tūkstošiem Latvijas skolēnu, kas bija viens no Padomju Savienības mantojumiem, desmitiem gadu laikā Latvijā ievadot vairākos simtos tūkstošu mērāmu ne latviski runājošu darbaspēku.

Par spīti protestiem, reforma toreiz tika realizēta, savukārt par nākamo zīmīgo krustpunktu kļuva 2018. gads, kad tika noteikts, ka vidusskolas posmā mācībām jābūt tikai latviski. Tāpat ieviestas arī valodas proporcijas – proti, līdz 6. klasei 50 % mācību satura jābūt latviski, no 7. līdz 9. klasei latviešu valodas īpatsvaram jau jābūt 80 % apmērā. Protestu šoreiz mazāk, reformas pretinieki šo lēmumu apstrīdēja Satversmes tiesā, bet nesekmīgi.

Un visbeidzot 2022. gads, kad līdz ar Krievijas iebrukumu Ukrainā un Uzvaras pieminekļa krišanu Rīgā Latvijas politikā atvēzējās pēdējām solim – pilnīgai pārejai uz mācībām tikai latviski pakāpeniski pa noteiktām klašu grupām triju gadu laikā. Un visa rezultātā šis – 2025./2026. – mācību gads ir pirmais gads, kad nu visiem, visiem ir jāmacās tikai latviešu valodā. Par šo – protestu faktiski nekādu, masu medijos pārsvarā labas ziņas no izglītības un zinātnes ministrijas, cik viss ir lieliski, cik visi šai reformai ir gatavi, un kā viss notiek.

Use OCR text

Analyze

Detected Language

lv Latvian

Performance (NER)

NER time: 2.605 s

Entities Highlighted

Ceļš uz mācībām latviešu valodā

2004. gads – Latvijas LOCATION

vēsturē viens no izteiksmīgākajiem gadiem, ja runā par valsts pārvaldes virzītu politiku, lai mazākumtautību skolās mācības notiktu ne tikai krievu, bet arī latviešu valodā. Tobrīd galvenais reformu varonis – izglītības ministrs

Kārlis Šadurskis PERSON

, pati reforma, ka vidusskolas posmā mācībām latviski jābūt ne mazāk kā 60 % apjomā, bet pretim teju sacelšanās: ministrs tiek saukts par Melno Kārli PERSON, galvenais protestētāju sauklis – "Rokas nost no krievu skolām".

Tobrīd mazākumtautību skolu Latvija LOCATION bija daudz, sevišķi lielajās pilsētās – krievu MISC

valodā mācījās aptuveni trešā daļa no teju 300 tūkstošiem Latvijas LOCATION skolēnu, kas bija viens no Padomju Savienības LOCATION mantojumiem, desmitiem gadu laikā Latvija LOCATION ievadot vairākos simtos tūkstošu mērāmu ne latviski runājošu darbaspēku.

Par spīti protestiem, reforma toreiz tika realizēta, savukārt par nākamo zīmīgo krustpunktu kļuva 2018. gads, kad tika noteikts, ka vidusskolas posmā mācībām jābūt tikai latviski. Tāpat ieviestas arī valodas proporcijas – proti, līdz 6. klasei 50 % mācību satura jābūt latviski, no 7. līdz 9. klasei latviešu valodas īpatsvaram jau jābūt 80 % apmērā. Protestu šoreiz mazāk, reformas pretinieki šo lēmumu apstrīdēja Satversmes ties ORGANIZATION ā, bet nesekmīgi.

Un visbeidzot 2022. gads, kad līdz ar Krievijas LOCATION iebrukumu Ukrainā LOCATION un Uzvaras pieminekļa krišanu

Rīgā Latvijas LOCATION

politikā atvēzējās pēdējām solim – pilnīgai pārejai uz mācībām tikai latviski pakāpeniski pa noteiktām klašu grupām triju gadu laikā. Un visa rezultātā šis – 2025./2026. – mācību gads ir pirmais gads, kad nu visiem, visiem ir jāmacās tikai latviešu valodā. Par šo – protestu faktiski nekādu, masu medijos pārsvarā labas ziņas no

Izglītības un zinātnes ministrijas ORGANIZATION, cik viss ir lieliski, cik visi šai reformai ir gatavi, un kā viss notiek.

Text	Type	Confidence	Start	End
Latvijas	LOCATION	100.00%	45	53
Kārlis Šadurskis	PERSON	99.91%	283	299
Melno Kārlis	PERSON	99.85%	437	448
Latvijā	LOCATION	100.00%	543	550
krievu	MISC	94.96%	591	597
Latvijas	LOCATION	100.00%	656	664
Padomju Savienības	LOCATION	99.96%	692	710
Latvijā	LOCATION	100.00%	745	752

Archivist toolset (WP3)

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

ArchXAI

On going development

- **Bottle necks identification**
 - Joint “covert ops” 😊 team visited NAF, NAE and NAL
 - Workshop 1 after lunch
 - How AI could assist in information requests handling
- **Toolset requirements from end user point of view**
 - No technical things yet

68 313
INFORMATION REQUESTS IN
3 COUNTRIES (2025)

206
ARCHIVISTS WORKING IN 3
COUNTRIES

in 5 to 30 days
RESPONSE TO
THE CUSTOMER

Information Request Bottlenecks

Estonia, Latvia, Finland

THE CLIENT SUBMITS AN
INFORMATION REQUEST

1

2

REQUEST IS REGISTRATED

REQUEST IS ASSESSED
AND ASSIGNED TO THE
RIGHT UNIT

3

4

CLARIFICATION IS ASKED
FROM THE CLIENT (IF
NEEDED)

ARCHIVIST SEARCH
FOR MATERIAL

5

6

MATERIAL IS DIGITISED
AND INTERPRETED

RESPONSE IS
PREPARED

7

8

PAYMENT IS PROCESSED

RESPONSE IS SENT
TO THE CLIENT

9

FORTHCOMING DEVELOPMENT

- **Archivist toolset implementation and rollout**
- **General public toolset implementation and piloting**
- **Multilingual cross-border access**

Demo links

Interreg Co-funded by
the European Union

Central Baltic Programme

ArchXAI

OCR + NER

- <https://demot.memorylab.fi/archxai/latvia-demo/>

HTR

- <https://demot.memorylab.fi/archxai/latvia-demo-htr/>

